

Kap Verde Nytt

medlemstidning för
Vänskapsföreningen
Amigos de Cabo Verde
Nummer 3/ 2024 Årgång 40

Lyckad fest och ett intressant seminarium om Amilcar Cabral i samband med årsmötet på Wartagården i Göteborg.

Höstbasaren på Stjärnhimlens förskola och en julinsamling bidrog till julfirande för förskolebarnen i både Miniblack och Novos Amigos.

Rapporter från Black Panthers visar bredden på deras sociala arbete för utsatta familjer.

Donation till ungdomar med särskilda behov från samordnaren till antologin *Kvinnor och deras öden*.

En ny praktbok från Brava med bilder av fotografen Zé Pereira presenteras.

Dimma blir vatten i ett innovativt projekt i bergen på Brava.

Engångsartiklar av plast har förbjudits i en ny lag i år.

Stora framgångar för PAICV i årets kommunalval.

På uppdrag av Black Panthers vill jag önska God Jul och samtidigt rikta ett stort tack till Stjärnhimlens förskola, alla faddrar och medlemmar i er förening och alla andra som bidragit till vårt framgångsrika arbete i år.

Vi kan med glädje meddela att vår traditionella julfest kommer att hållas 20 december. Då kommer vi att ha jullunch och dela ut gåvor till mer än 50 barn i vår förskola Mina Black. Tack vare det generösa stödet från Stjärnhimlens förskola kan vi också att dela ut julmat till alla barn, så att de kan njuta av en värdig julfest med sina familjer.

Vi upprepar vår uppskattning för det värdefulla stöd vi har fått och ser fram emot ett fortsatt samarbete för att förändra livet i vårt samhälle.

*Alcides Amarante,
ordf Black Panthers*

Höstbasar på Stjärnhimlens förskola

Stjärnhimlen glimmade och ljuslyktor inramade scenen när Comboio spelade musik från Kap Verde. Hade det inte varit för den novemberkalla eftermiddagen hade känslan av Kap Verde varit fullständig, speciellt som soppan i år bytts mot tropiska frukter.

Väggarna var prydda med barnens konstverk och olika informationsblad och på en loppis kunde föräldrarna köpa barnkläder, spel och böcker. De kunde också köpa sina barns alster.

Till sist hade drygt 8 200:- kr samlats in, som kommer att användas till ett fint julfirande på syskonförskolan Miniblack i Kap Verdes huvudstad Praia. Barnens föräldrar tackade för en fantastisk tillställning. Höstbasaren har blivit en tradition som alla ser fram emot.

Amigos styrelse tackar Stjärnhimlens personal, barn och föräldrar för deras fantastiska insatser och sitt stora engagemang. Flera från styrelsen hoppas kunna vara med vid nästa års höstbasar för att visa vår stora uppskattning.

Jul i Mindelo

I år har föreningen Amigos de Cabo Verde engagerat sig i barnens julfirande även på São Vicente. I november lanserades en kampanj på Facebook för att samla in pengar till stöd för projektet *Natal Solidário e Inclusão Social* från Associação Novos Amigos i Mindelo.

Projektet syftar till att sprida glädje och hopp till dem som behöver det mest genom att främja donation av mat (matkorg), leksaker och en julfest för cirka 320 barn och 260 behövande familjer under julen. Vi lyckades samla in och bidra med 4 000:- kr.

Vår förening har även tidigare vid olika tillfällen samarbetat med Novos Amigos för att skydda och försvara välbefinnandet för utsatta barn och familjer i S. Vicente.

Vi tackar er alla som har bidragit och önskar en riktigt God Jul.

Nyheter från Black Panthers - visar stor bredd i deras sociala arbete för utsatta familjer

Kära vänner, vi vill informera vår partner Amigos de Cabo Verde om glädjande nyheter:

Black Panthers undertecknade nyligen ett samarbetsavtal med turistorganisationen *School of Hospitality and Tourism of Cape Verde (EHTCV)*, vid ett evenemang som besöktes av ett rum fullt av unga människor, entusiastiska över möjligheten att bygga en bättre framtid. Avtalet gör det möjligt för våra unga stipendiater att få tillgång till professionella kurser som anpassats till deras olika kunskapsnivåer. Då kommer både ungdomar som har gått ut årskurs 12 och de som av olika anledningar bara har gått ut upp till årskurs 6 att få möjlighet till bra yrkesutbildningar.

Från och med 2025 kommer mer än 50 unga stipendiater i vår förening att dra nytta av utbildningarna och eftersom de tillhör utsatta familjer befrias de från att betala studieavgifter. EHTCV kommer att stå för 80 % av utbildningskostnaderna, medan Black Panthers kommer att bidra med återstående 20 %. Detta är ytterligare ett viktigt steg för att främja våra ungdomars självständighet och värdighet.

Vi tror att denna nyhet gläder alla er, som har varit oumbärliga partners i förverkligandet av våra projekt. Vi bifogar några bilder från det speciella evenemanget.

Vi vill också informera om den rad av aktiviteter som Black Panthers startat i samband med 44-årsdagen vårt grundande. Under motot **För en säker översvämningsplan: Alla mot dengue** kommer en av dessa att fram till slutet av året syfta till att öka vårt samhälles medvetenhet om förebyggande av denguefeber och vikten av en säkrare och hälsosammare översvämningsplan för alla invånare.

Vi har redan avtäckat en väggmålning med aktivitetens motto, som symboliserar det kollektiva engagemanget för folkhälsan. Evenemanget ägde rum på utomhustorget för Black Panthers' ungdomsförening i Várzea och besöktes av invånare och partners som stöder föreningen i dess samhällsarbete, nämligen BAI-CV Bank, Praia City Council och National Institute of Public Health – INPS.

Vi planerar en dörrknackningskampanj under långhelgen när de flesta är närvarande i sina hem. Vi delar då också ut mer än hundra myggnät till samhällets mest behövande familjer, en aktion för att stärka det förebyggande arbetet och skyddet mot myggan som överför denguefeber.

Vi är säkra på att varje steg som tas tillsammans är resultatet av ert outtröttliga engagemang. Vi finns alltid här med samma engagemang och vänskap, och vi är tack samma för det förtroende ni ger oss. Tillsammans är vi starkare!

Alcides Amarante

**Nytt år,
dags för ny
medlemsavgift**

200 kr/år,
familj 300 kr/år
Pg 92 12 38-2
eller Swish

123-582 02 12

Årets fest

fullsatt i Wartagården

Det var som vanligt hög stämning när 100 deltagare kom igång med festen efter den sedvanliga kulturella aktiviteten.

I baren serverades catchupa, kapverdiska bakverk och naturligtvis grogue och pontche.

Olika föremål från Kap Verde lottades ut och andra såldes från en loppis. Nytt för i år var en auktion där olika klenoder såldes för orimligt höga priser, men vad gör det när hela överskottet, ca 9 000 kr, gick till Black Panthers i Praia.

355 kr för Pontche från San Nicolau. Leontina med Fernando från Stockholm, en glad vinnare i auktionen.

Och så blev det mingel, trubadur och så småningom dans med DJ Humberto tills det blev dags att lämna lokalen.

Vi tackar Göteborgarna för en härlig och välorganiserad fest och ses i Stockholm nästa år.

Amilcar Cabral och PAIGC Lennart Malmer inledde festen

Dokumentärfilmaren Lennart Malmer är känd som en politiskt engagerad filmare. Han har bland annat skildrat befrielsekampen i Afrika, i Moçambique och även PAIGC:s kamp mot Portugals kolonialism i filmer från Guinea Bissaus landsbygd. Han blev då vän med Amilcar Cabral, PAIGC:s generalsekreterare.

Lennart Malmer fick hjälp av sonen Leo under Zoom-presentationen

I år skulle Cabral fyllt 100 år, vilket vi uppmärksammade med ett samtal, där Malmer mellan årsmötet och festen berättade om sina kontakter med Cabral och visade utdrag ur sina filmer. Vi fick höra om svårigheterna att hålla ihop en motståndsrörelse i ett vidsträckt utvecklade jordbruksland, där det kunde ta veckor att gå till fots mellan landets norra och södra delar. Vi fick också se filmutdrag på komplicerade kirurgiska ingrepp mitt i djungeln och inte minst från Guinea Bissaus första parlament, där landets självständighet utropades i en glänta i vildmarken.

Cabral var innan han mördades en av de främsta ledarna för 1970-talets antikoloniala befrielseströrelser och Lennart talade mycket om hans intellektuella skärpa och analysförmåga.

Hans bok *Vår kamp er kamp*, som såldes på festens auktion, utvecklar strategierna för frihetskampen i Afrika och är enligt Lennart det bästa som någonsin skrivits i ämnet.

Årsmötet i korthet

Fjölårets intäkter kom från medlemsavgifter och ett överskott från årsmötet/festen i Stockholm. De största utgifterna var bankavgifter, kostnader för Kap Verdennytt och hemsidan men också för att täcka ett underskott i insamlingen till Black Panthers.

Vi har nu färre faddrar och minskande bidrag, men har ändå kunnat skicka ca 92 000 kr. Alcides Amarante betonar att kontinuiteten i vårt arbete är viktig och innebär ett starkt moraliskt stöd. Black Panthers ekonomi har i år stabiliserats genom ett stort stöd från Luxemburg.

Även insamlingen till projektfonden gav ett visst underskott, som dock täckts av tidigare överskott. Vi har betalat ut totalt ca 10 000 kr till flera projekt, främst tryckning av fjärde volymen av antologin *Kvinnor och deras öden* och har även stött förskolan Novos Amigos, fotbollsskolan Mindelense och friidrottsskolan Dimaz i Mindelo, som fått utrustning insamlad av medlemmar i vår styrelse.

Den gamla styrelsen valdes om och en ny medlem tillkom, Madelene Almeida som under flera år gjort ett omfattande arbete bland kapverdierna i Göteborgstrakten. Engagemanget hos dem med rötter i Kap Verde är viktigt för föreningens framtid, vilket avspeglas i den nya valberedningen, Margarete Ferreira Soares, Teresa de Pina och Thomas Fahlman.

Årsavgiften blir oförändrad med 200 kr och 300 kr för familjemedlemmar. Christer Månsson blir åter revisor med Tore Betné som suppleant och styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

Styrelsen från vänster: Claes-Göran Åhrén, Madelene Almeida, Iolanda Tavares, Leontina Barreto, Pelle Rathsmann, Sylvia Hermansson, Luís Santos och Birgitta Quick. Alicia Borges Månsson och Maria Santos Vogt saknas på bilden.

Donation från bokprojekt

Lena Marçal, mentor och samordnare för projektet *Kvinnor och deras öden*, donerade i november 100 000 escudos (ca 10 000:- kr) till föreningen Colmeia.

Donationen är en följd av försäljningen av fjärde delen i antologin *Kvinnor och deras öden*, som lanserades tidigare i år

Lena Marçal säger i ett meddelande att hon hoppas att den ska medföra bättre livskvalitet "till våra barn och deras respektive familjer" och skapa tankar om hur deras välbefinnande förbättras.

Colmeia Association (Föreningen för föräldrar och vänner till barn och ungdomar med särskilda behov) har som mål att främja social inkludering och förbättra levnadsvillkoren för barn och ungdomar med särskilda behov.

I samma meddelande framförde Lena Marçal att projektet avser att göra en liknande donation till Föreningen för missgynnade barn – ACRIDES.

Den 31 maj 2024 presenterades den fjärde volymen av antologin "Kvinnor och deras destinationer", organiserad och koordinerad av Lena Marçal.

Vår förening har genom Projektfonden medverkat till att bekosta tryckningen av boken, innehållande 162 verk, skrivna av 141 kvinnor och 21 män.

Framgångar för PAICV i kommunalvalet

Söndag 1 december 2024 hölls det kommunalval i Kap Verde. Valet blev en stor framgång för PAICV, som vann majoritet i 15 av landets 22 kommunfullmäktigen. Detta vänder på scenariot från förra kommunalvalet 2020 när MpD vann i 14 kommuner.

PAICV tog över majoriteten i kommuner som Santa Catarina (Santiago), Maio, Brava, Santa Catarina (Fogo), Ribeira Brava (S.Nicolau), Porto Novo (Santo Antão) och, São Lourenço dos Órgãos (Santiago), som tidigare leddes av MpD.

Valdeltagandet fortsatte dock att minska. I årets lokalval deltog endast 50 % av de röstberättigade, att jämföra med valet 2020 då 58,4 % röstade. Detta uppmärksammades och ansågs som en svaghet för demokratin.

Kap Verdes premiärminister Ulisses Correia e Silva, erkände att valresultatet var långt under de förväntningar som hans parti MpD haft. Han meddelade att partiet kommer att analysera resultaten i lugn och ro och försöka anpassa besluten till demokratins intressen och medborgarnas valfrihet.

Alicia Borges Månsson

Förbud mot engångsplast

I våras infördes Kap Verde ett förbud mot införsel och produktion av engångsplast.

Regeringen motiverade sitt beslut med det växande problemet från föroreningar som påverkar flera ekosystem och även kan orsaka skador på sektorer som turism och fiske.

– Kap Verde tar ett avgörande steg mot en grönare och mer hållbar framtid, säger Jordbruks- och miljöministeriet. Vi uppmanar alla medborgare att tillsammans skapa en renare och mer hållbar miljö för planetens framtid.

Många medborgare är fortfarande inte medvetna om förbudet och vissa anser att åtgärden är överdriven.

– Jag känner inte till lagarna, men jag tror att hela befolkningen gillar plastprodukter, säger en handlare på marknaden i Praia. Man borde få tid att vänja sig.

En annan handlare har länge känt till lagen och redan vidtagit åtgärder för att anpassa sig. – Om de förbjudna produkterna inte kommer in i landet kommer människor att anpassa sig till de nya alternativen.

Genomförandet av lagen om förbud mot import och försäljning av plast för engångsbruk är en avgörande milstolpe på vägen mot en grönare och mer hållbar framtid, skriver ministeriet på sin Facebooksida. Vårt mål är att öka medvetenheten om de negativa effekterna av engångsplast på vårt ekosystem.

Expresso das Ilhas

Ny bok om Brava ... att bläddra och drunkna i

Lagom till Sao Joao gav kommunen på Brava ut en bok om ön, finansierad även av *Fundacao Brava Sustentavel*.

José "Zé" Pereira, en känd kapverdisk fotograf, bekant för Amigos efter föreningens utställning av hans bilder för några år sedan. Det är han som tagit alla bilder och svarat för utformningen av boken. Det finns text på portugisiska, engelska och franska.

Boken är ett stort praktverk. Något för soffbordet kanske, där man kan bläddra och njuta av många vackra bilder och intressanta texter. Människorna och landskapet har huvudrollen. Baksidan pryds av en fantastisk bild av konstnären José Andrade, som visar Furna fullt av segelfartyg i gångna tider.

Jag vet att boken säljs i bokhandlare i Praia. Man kan också kontakta kommunen på Brava. *Camara Municipal da Brava* finns på Facebook. Jag betalade min bok genom Western Union till en person på kommunen. Det kostade 700 kr med frakt och allt. Efter en månad hade jag ett rekommenderat paket från *Correios de Cabo Verde* att hämta ut på ICA.

Vill du ha hjälp att kontakta Brava kan du kontakta mig på mail raot48@gmail.com.

Ragnar Ottosson

Vatten av dimma i innovativt Bravaprojekt

Under hösten har Biflores, en organisationen som arbetar för att bevara biologisk mångfald, installerat en anläggning som utvinnet vatten ur dimmorna uppe i bergen på Brava. I ett första skede övervakar man nu resultaten.

Målet var först att fånga in 400 liter vatten per dag, men efter att man installerat solfångare uppnådde man nästan det dubbla.

Enligt *Carlos Bango* från Biflores samlar panelerna varje dag in mellan 500 och 700 liter.

– Vi har fått fantastiska resultat. Vi hade varit nöjda med en flaska vatten om dagen, men nu fyller vi 3 fat varje dag, säger han.

Invånarna är entusiastiska över systemet, och vattnet används i boskapsskötseln.

Det finns också möjlighet att använda vattnet för ett droppbevattningssystem för ekologisk restaurering av endemiska frukt- och foderområden.

opais.cv

Efter Stjärnhimlens

höstbasar skrev Alcides Amarante:

”Mini Black och befolkningen i Varzea hälsar och tackar för ert initiativ som möjliggör våra barns julfest. Vi kommer att minnas er generositet.”

Arbetsgruppen för höstbasaren Anneli, Ann, rektorn Emma och Samantha flankeras av Pelle och Sylvia från Amigos styrelse

Vänskapsföreningen

Amigos de Cabo Verde

www.caboverde.se

<https://www.facebook.com/groups/AmigosdeCaboVerde/>

Ordförande:

Leontina Barreto, Broddgatan 3
169 69 Solna, tel 070-260 87 57

Redaktör, kassör:

Claes-Göran Ahrén, tel 070-321 09 20

Övrig styrelse:

Sylvia Hermansson, fadderprojekt
Luis Santos, projektfond
Alicia Borges-Månsson
Maria Santos Vogt
Birgitta Quick
Iolanda Santos Tavares Silva
Madelene Almeida

Medlemsavgift:

200:- kr, familj 300:-

Plusgiro:

92 12 38-2

Swish:

123 582 02 12
(QR-koden bredvid)

123-582 02 12

Konto för fasta överföringar:

Clearing 9960, konto 3409212382

Pasteis

Pasteis är små friterade bollar eller krocketter gjorda av kabeljo (eller torsk). De brukar vara ett tilltugg på alla fester, även vår.

Ingredienser

800 g torsk
600 g potatis
3-4 ägg
1 gul lök, 2 vitlöksklyftor
1 dl olivolja
1 dl bladpersilja
Salt, vitpeppar, muskot
Frityrolja

Gör så här:

Skala potatisen och koka i 30 min.

Koka fisken i en annan kastrull i 10 min. Låt svalna, rensa och finfördela fiskköttet och krama ur vätskan.

Hacka lök och vitlök. Lägg fisken i en panna tillsammans med olivolja, lök och vitlök och stek i 10 min på svag värme.

Mosa potatisen i en stor bunke och blanda ner fisken. Tillsätt bladpersilja, muskot, salt och peppar. Snåla inte med kryddorna, särskilt salt behövs det rejält av!

Tillsätt sedan äggen ett i taget tills smeten är lagom fast. Forma till avlånga rundlar med en sked.

Värm frityroljan i en fritös eller rymlig panna med mycket höga kanter. Friter några minuter tills de får en fin gyllene färg.

Smaklig måltid!